

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 10.8.2007
KOM(2007) 467 wersja ostateczna

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zakończenia konsultacji z Republiką Wysp Fidżi na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP-WE oraz art. 37 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju

(przedstawiony przez Komisję)

UZASADNIENIE

W dniu 27 lutego 2007 r. Unia Europejska zdecydowała o rozpoczęciu konsultacji z Republiką Wysp Fidżi na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP-UE, zwanej dalej Umową z Kotonu. Powyższą decyzję podjęto ponieważ przewrót wojskowy, który miał miejsce na Fidżi w dniu 5 grudnia 2006 r., stanowił naruszenie wszystkich trzech zasadniczych elementów wymienionych w art. 9 Umowy z Kotonu: poszanowania praw człowieka, zasad demokratycznych i rządów prawa. Po intensywnych dyskusjach wstępnych pomiędzy stronami, formalne konsultacje rozpoczęły się w dniu 18 kwietnia 2007 r. na mocy art. 96 Umowy z Kotonu i art. 37 Instrumentu na rzecz współpracy.

Spotkania były konstruktywne i umożliwiały swobodną wymianę poglądów, a tematyka omawiana w ich trakcie wybiegała w przyszłość. Uczestniczyli w nich trzej przedstawiciele tymczasowego rządu Fidżi, którzy mieli możliwość zaprezentowania stanowiska rządu tymczasowego. Ponadto Fidżi złożyło pisemny wniosek, z którym UE się zapoznała. W konsultacjach uczestniczyła też grupa ambasadorów z państw AKP oraz przedstawiciele sekretariatu AKP.

Tymczasowy rząd Fidżi zgodził się w trakcie spotkania na przyjęcie szeregu zobowiązań dotyczących powyższych trzech zasadniczych elementów. Zobowiązania te to:

A. Poszanowanie zasad demokratycznych

Zobowiązanie nr 1

W ciągu 24 miesięcy od 1 marca 2007 r. odbędą się wolne i sprawiedliwe wybory parlamentarne, które zostaną poddane ocenie przeprowadzonej przez niezależnych obserwatorów wyznaczonych przez sekretariat Forum Wysp Pacyfiku. Proces przygotowywania i sposób przeprowadzenia wyborów będą wspólnie monitorowane, dostosowywane i korygowane w miarę potrzeb na podstawie wspólnie uzgodnionych standardów. W związku z tym:

- do dnia 30 czerwca 2007 r. rząd tymczasowy przyjmie harmonogram, wyznaczający daty ukończenia poszczególnych etapów przygotowania nowych wyborów parlamentarnych;
- w harmonogramie zostanie określone, kiedy zostanie przeprowadzony spis ludności, zmiana granic okręgów wyborczych i reforma systemu wyborczego;
- wyznaczenie granic okręgów wyborczych i reforma systemu wyborczego zostaną przeprowadzone zgodnie z konstytucją Fidżi;
- zostaną podjęte działania w celu zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania komisji wyborczej, w tym mianowanie Inspektora ds. wyborów do dnia 30 września 2007 r. zgodnie z konstytucją Fidżi;
- mianowanie wiceprezydenta odbędzie się zgodnie z konstytucją Fidżi;

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy, podejmując ważne inicjatywy prawne, podatkowe i inne oraz wprowadzając zmiany, weźmie pod uwagę wyniki konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim oraz wszystkimi innymi stronami zainteresowanymi.

B. Rządy prawa

Zobowiązanie nr 1

Rząd tymczasowy dołoży wszelkich starań, aby uniemożliwić składanie przez służby bezpieczeństwa oświadczeń, mających na celu zastraszanie.

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy będzie przestrzegał konstytucji z 1997 r. oraz zagwarantuje możliwość normalnego i niezależnego funkcjonowania organów konstytucyjnych takich jak: Komisja Fidzi ds. praw człowieka, Komisja ds. służby publicznej, Komisja ds. biur konstytucyjnych. Zachowana zostanie w zasadniczym stopniu niezależność i możliwość funkcjonowania Wielkiej Rady Wodków.

Zobowiązanie nr 3

Niezależność sądów będzie w pełni poszanowana, będą one mogły swobodnie pracować, a ich orzeczenia będą przestrzegane przez wszystkie strony, a w szczególności:

- rząd tymczasowy zobowiązuje się, że trybunał o którym mowa w sekcji 138 ust. 3 konstytucji zostanie powołany do dnia 15 lipca 2007 r.;
- każda nominacja lub odwołanie sędziego będzie odtąd przeprowadzana przy pełnym poszanowaniu postanowień konstytucji i zasad proceduralnych.

Nie będą miały miejsca w żadnej formie przypadki ingerencji wojska i policji lub rządu tymczasowego w funkcjonowanie sądów, a przedstawiciele zawodów prawniczych będą w pełni szanowani.

Zobowiązanie nr 4

Wszystkie postępowania karne związane z korupcją będą prowadzone poprzez właściwe organy sądowe, a inne instytucje, które mogą zostać powołane do badania rzekomych przypadków korupcji, będą działały w zakresie wyznaczonym w konstytucji.

C. Prawa człowieka i podstawowe wolności

Zobowiązanie nr 1

Rząd tymczasowy podejmie wszelkie niezbędne działania, aby zagwarantować, że wszystkie doniesienia o przypadkach łamania praw człowieka są badane lub rozpatrywane zgodnie z różnymi procedurami i na różnych forach, na podstawie przepisów obowiązujących na wyspach Fidzi.

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy ma zamiar znieść zarządzenia w sprawie sytuacji nadzwyczajnej w maju 2007 r., pod warunkiem że nie dojdzie do przypadków zagrożenia bezpieczeństwa narodowego, porządku publicznego i bezpieczeństwa.

Zobowiązanie nr 3

Rząd tymczasowy jest zobowiązany umożliwić Komisji Fidżi ds. praw człowieka funkcjonowanie w pełni niezależne i zgodne z konstytucją.

Zobowiązanie nr 4

Wolność słowa i wolność mediów we wszystkich formach będą w pełni szanowane, zgodnie z postanowieniami konstytucji.

D. Zobowiązania dotyczące dalszego rozwoju sytuacji

Zobowiązanie nr 1

Rząd tymczasowy zobowiązuje się prowadzić regularny dialog umożliwiający sprawdzenie, czy ma miejsce dalszy postęp oraz przyznaje władzom/przedstawicielom UE i WE pełen dostęp do informacji dotyczących wszelkich kwestii związanych z prawami człowieka, pokojowym przywróceniem demokracji i rządów prawa na Fidżi.

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy będzie w pełni współpracował z delegacjami, które UE i WE mogą wysłać na Fidżi w celu oceny i monitorowania postępów.

Zobowiązanie nr 3

Począwszy od dnia 30 czerwca 2007 r., co trzy (3) miesiące, rząd tymczasowy będzie wysyłał sprawozdania dotyczące postępów w przestrzeganiu zasadniczych elementów określonych w Umowie z Kotonu oraz realizacji niniejszych zobowiązań.

Niniejszym odnotowuje się, że niektóre problemy można skutecznie rozwiązać jedynie poprzez pragmatyczne podejście, które uwzględni obecną sytuację i koncentruje się na przyszłości.

Jeśli rząd tymczasowy będzie przestrzegać powyższych zobowiązań, demokracja konstytucyjna zostanie przywrócona na Fidżi nie później niż dnia 1 marca 2009 r. W tej sytuacji siły zbrojne powrócą do roli, którą przewiduje dla nich konstytucja, i powstrzymają się od nielegalnego angażowania się w politykę Fidżi.

W duchu partnerstwa, na którym oparta jest Umowa z Kotonu, oraz uwzględniając ważne zobowiązania podjęte przez Fidżi, a zatem pozytywny wynik konsultacji, UE wyraziła gotowość do wspierania procesu transformacji. UE będzie w szczególności kontynuowała i pogłębiała dialog z tymczasowym rządem Fidżi, aby zagwarantować jak najszybszy powrót do sytuacji pełnego poszanowania praw człowieka, demokracji i rządów prawa, bez czego nie jest możliwa pełna normalizacja współpracy z Fidżi. Celem dialogu jest przyczynienie się do ustanowienia trwałego demokratycznego porządku politycznego, który rozwiąże problem

„kultury zamachów stanu” na Fidżi w celu wprowadzenia w tym kraju demokracji i stabilności niezbędnej do ochrony godności ludzkiej oraz stworzenia optymalnych warunków dla zrównoważonego rozwoju. UE będzie nadal zacieśniać dotyczący Fidżi dialog i współpracę z Forum Wysp Pacyfiku, jak również jego państwami członkowskimi. Forum Wysp Pacyfiku odgrywa kluczową rolę w rozwiązywaniu kryzysu na Fidżi.

UE wyraziła swoją gotowość do bardzo dokładnego śledzenia sytuacji na Fidżi – monitorując i weryfikując zobowiązania podjęte przez Fidżi. UE będzie sprawdzała, czy dokonano postępów w realizacji niniejszych zobowiązań. W tym kontekście szczególnie ważne jest aby podjąć wcześniej działania mające na celu organizację wiarygodnych wyborów nie później niż 1 marca 2009 r.

Mając na uwadze konstruktywne wnioski z prowadzonego dialogu Komisja proponuje, aby po zakończeniu konsultacji przyjąć właściwe środki na mocy art. 96 ust. 2 lit. c) Umowy z Kotonu i art. 37 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju, określone w załączonej decyzji.

Celem proponowanych środków jest wsparcie procesu przemian, który już przyniósł pozytywne skutki, motywując przy tym rząd tymczasowy do zdecydowanego kontynuowania postępów w zakresie przestrzegania zasadniczych elementów określonych w Umowie z Kotonu.

W okresie monitorowania prowadzony będzie pogłębiony dialog polityczny z władzami Fidżi, który umożliwi ocenę postępów dokonanych w zakresie przestrzegania zasadniczych elementów określonych w Umowie z Kotonu.

Jeżeli realizacja zobowiązań zostanie przyspieszona, albo jeżeli dojdzie do jej spowolnienia, zatrzymania lub nawet uwstecznienia, UE zastrzega sobie prawo do dostosowania właściwych środków za pomocą nowej decyzji Rady zmieniającej decyzję, której dotyczy niniejszy wniosek.

Zważywszy na powyższe oraz zgodnie z art. 3 i 37 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju oraz art. 9 i 96 Umowy z Kotonu, Komisja wnosi, aby Rada zakończyła konsultacje z Republiką Wysp Fidżi i przyjęła załączoną decyzję.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zakończenia konsultacji z Republiką Wysp Fidżi na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie AKP-WE oraz art. 37 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając Umowę o partnerstwie AKP-WE podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r.¹ i zmienioną w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r.², a w szczególności jej art. 96,

uwzględniając umowę wewnętrzną w sprawie przyjęcia środków i ustanowienia procedur w celu wykonania umowy o partnerstwie AKP-WE³, a w szczególności jej art. 3,

uwzględniając Instrument współpracy na rzecz rozwoju⁴, w szczególności jego art. 37,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Doszło do pogwałcenia zasadniczych elementów Umowy z Kotonu, o których mowa w jej art. 9.
- (2) Doszło do pogwałcenia wartości, o których mowa w art. 3 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju.
- (3) Dnia 18 kwietnia 2007 r. na mocy art. 96 Umowy z Kotonu oraz art. 37 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju rozpoczęto formalne konsultacje z krajami AKP oraz Republiką Wysp Fidżi, w czasie których władze Fidżi podjęły konkretne zobowiązania w celu rozwiązania problemów określonych przez Unię Europejską oraz w zakresie realizacji tych zobowiązań.
- (4) Podjęto szereg istotnych inicjatyw odnoszących się do niektórych z powyższych zobowiązań; tym niemniej nie zrealizowano jeszcze wielu ważnych zobowiązań w zakresie zasadniczych elementów Umowy z Kotonu i Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju,

---

¹ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 3.

² Dz.U. L 287 z 28.10.2005, str. 4.

³ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 376.

⁴ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, str. 41.

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Konsultacje podjęte z Republiką Wysp Fidżi na mocy art. 96 Umowy z Kotonu oraz art. 37 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju są niniejszym zakończone.

Artykuł 2

Właściwe środki określone w załączonym piśmie przyjmuje się niniejszym jako właściwe środki na mocy art. 96 ust. 2 lit. c) Umowy z Kotonu i art. 37 Instrumentu na rzecz współpracy.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia. Decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Decyzja obowiązuje przez 24 miesiące od daty przyjęcia przez Radę. Podlega ona regularnemu przeglądowi, co najmniej co sześć miesięcy.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK

Projekt pisma

Pan Ratu Josefa ILOILO
Prezydent Republik Wysp Fidżi
Suva
Fidżi

Szanowny Panie Prezydencie!

Unia Europejska przykłada wielką wagę do przepisów art. 9 Umowy z Kotonu i art. 3 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju. Partnerstwo AKP-WE zasadza się na przestrzeganiu praw człowieka, zasad demokratycznych i na rządach prawa, które stanowią zasadnicze elementy Umowy z Kotonu i stanowią podstawę naszych stosunków.

Dnia 11 grudnia 2006 r. Rada Unii Europejskiej potępiła przewrót wojskowy na Fidżi.

Na mocy art. 96 Umowy z Kotonu oraz zważywszy, że przewrót wojskowy, do którego doszło dnia 5 grudnia 2006 r. stanowił pogwałcenie zasadniczych elementów zawartych w art. 9 Umowy, UE zaprosiła Fidżi na konsultacje, aby, zgodnie z zapisami Umowy, dokonać pogłębionej analizy sytuacji i w razie konieczności podjąć kroki mające na celu jej zaradzenie.

Formalna część konsultacji rozpoczęła się w Brukseli dnia 18 kwietnia 2007 r. Tymczasowy rząd Fidżi przedstawił prezentację, w oparciu o wniosek z dnia 18 kwietnia 2007 r., ukazującą powody przewrotu wojskowego z dnia 5 grudnia 2006 r., zmiany, jakie zaszły w kraju od czasu przewrotu oraz program rządu tymczasowego dotyczący okresu przejściowego.

UE zapoznała się z wnioskiem, który rząd tymczasowy przedstawił jej dnia 18 kwietnia 2007 r.

Unia ze swojej strony z zadowoleniem przyjęła potwierdzenie przez rząd tymczasowy szeregu zobowiązań w zakresie praw człowieka i podstawowych wolności, przestrzegania zasad demokratycznych i rządów prawa, które wymieniono poniżej, oraz zaproponowała podjęcie konstruktywnych kroków w celu ich realizacji. Fidżi zgodziło się również na zacieśnienie współpracy przy monitorowaniu i weryfikacji powyższych zobowiązań.

Realizacja większości zobowiązań przedstawionych podczas konsultacji będzie przebiegać w perspektywie długoterminowej, tak więc wymaga ona ścisłego monitorowania i weryfikacji. UE podkreśla, że w następstwie wiarygodnych wyborów powszechnych, które odbyły się na Fidżi bardzo niedawno, bo w maju 2006 r., oraz w świetle ustaleń i zaleceń unijnej misji monitorowania przebiegu wyborów, a zwłaszcza końcowego sprawozdania, które sporządził główny obserwator z ramienia UE, europoseł Istvan Szent-Ivanyi, Unia uznała, że ponowne wiarygodne wybory będzie można przeprowadzić przed upływem ustalonego terminu przypadającego 28 lutego 2009 r.

Unia podkreśla znaczenie jak najszybszego osiągnięcia pełnej zgodności z ustalonymi zobowiązaniami wymienionymi w załączniku.

Unia zauważa, że rząd tymczasowy, zgodnie z uzgodnionymi zobowiązaniami zniósł dnia 31 maja 2007 r. zarządzenia w sprawie sytuacji nadzwyczajnej, a 19 czerwca 2007 r. przyjął ustalenia i zalecenia niezależnych specjalistów ds. wyborów z ramienia Forum Wysp Pacyfiku.

W duchu partnerstwa, na którym oparta jest Umowa z Kotonu, oraz uwzględniając pozytywny wynik konsultacji, UE wyraziła gotowość do wspierania realizacji zobowiązań Fidzi.

Unia przyjęła następujące właściwe środki na mocy art. 96 ust. 2 lit c) zmienionej Umowy z Kotonu i art. 37 Instrumentu współpracy na rzecz rozwoju:

- zezwala się na kontynuację pomocy humanitarnej oraz bezpośredniego wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego;
- zezwala się na kontynuację toczących się i/lub przygotowywanych działań w zakresie współpracy, zwłaszcza w ramach 8. i 9. EFR;
- zezwala się na kontynuację przeglądu końcowego 9. EFR;
- zezwala się na kontynuację działań w zakresie współpracy, które pomogą przywrócić rządy demokratyczne i poprawić zarządzanie, z wyjątkiem wyjątkowych okoliczności;
- zezwala się na dalszą realizację środków towarzyszących reformie cukrowej na 2006 r. Fidzi podpisało na szczeblu technicznym umowę w sprawie finansowania dnia 19 czerwca 2007 r. Zwraca się uwagę, że powyższa umowa w sprawie finansowania zawiera klauzulę zawieszającą;
- zgodnie z zobowiązaniem nr 1 uzgodnionym dnia 18 kwietnia 2007 r. przez rząd tymczasowy i UE, rząd tymczasowy przyjął dnia 19 czerwca 2007 r. sprawozdanie sporządzone przez niezależnych specjalistów ds. wyborów z ramienia Forum Wysp Pacyfiku datowane na 7 czerwca 2007 r. Tak więc można kontynuować prace przygotowawcze zmierzające do podpisania wieloletniego orientacyjnego programu w sprawie środków towarzyszących reformie cukrowej na lata 2008-2010;
- sfinalizowanie, podpisanie na szczeblu technicznym oraz realizacja krajowego dokumentu strategicznego oraz krajowego programu orientacyjnego dotyczącego 10. EFR wraz z orientacyjną pulą środków finansowych, jak również ewentualny przydział rezerwy motywacyjnej, wynoszącej maksymalnie 25 % powyższej kwoty, zależne będą od spełnienia zobowiązań podjętych w odniesieniu do przestrzegania praw człowieka i rządów prawa; zauważono, że rząd tymczasowy utrzymał w mocy konstytucję; że w pełni zachowano niezależność sądownictwa; że wszystkie doniesienia dotyczące przypadków łamania praw człowieka są badane lub rozpatrywane zgodnie z różnymi procedurami i na różnych forach, na podstawie przepisów obowiązujących na wyspach Fidzi oraz że rząd tymczasowy dokłada wszelkich starań, aby zapobiec oświadczeniom służb bezpieczeństwa, wydawanych w celu zastraszania obywateli.
- przydział środków na cukier na 2007 r. wyniesie zero;
- przydział środków na cukier na 2008 r. zostanie udostępniony pod warunkiem istnienia dowodów na wiarygodne i terminowe przygotowanie wyborów, zgodnie z uzgodnionymi zobowiązaniami; zwłaszcza w odniesieniu do przeprowadzenia spisu ludności,

wyznaczenia granic okręgów wyborczych i reformy prawa wyborczego zgodnie z konstytucją Fidżi; zostaną podjęte działania aby zagwarantować prawidłowe funkcjonowanie komisji wyborczej, w tym mianowanie Inspektora ds. wyborów do dnia 30 sierpnia 2007 r. zgodnie z konstytucją Fidżi;

- przydział środków na cukier na 2009 r. zostanie udostępniony pod warunkiem istnienia prawowitego rządu;
- przydział środków na cukier na 2010 r. będzie zależeć od postępów w realizacji przydziału na 2009 r. oraz kontynuacji przemian demokratycznych;
- dodatkowe wsparcie na przygotowanie i realizację głównych zobowiązań, zwłaszcza w zakresie przygotowania i/lub przeprowadzenia wyborów, może zostać uznane za wykraczające poza zakres pomocy określonej w niniejszym piśmie;
- uchwalone środki nie wpływają na współpracę regionalną ani na uczestnictwo Fidżi w tej współpracy;
- współpraca z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym i Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości może być kontynuowana pod warunkiem terminowego wywiązywania się z podjętych zobowiązań.

Analiza zakresu wypełnienia zobowiązań zostanie przeprowadzona zgodnie ze zobowiązaniami w zakresie monitorowania dotyczącymi regularnego dialogu, współpracy z delegacjami oraz sprawozdawczości, zgodnie z załącznikiem.

Ponadto UE oczekuje od Fidżi pełnej współpracy z Forum Wysp Pacyfiku w zakresie realizacji zaleceń przedstawionych przez grupę wybitnych osobistości, które zostały zatwierdzone przez Ministrów spraw zagranicznych zgromadzonych w ramach Forum podczas posiedzenia w Vanuatu dnia 16 marca 2007 r.

Unia Europejska będzie nadal śledzić sytuację na Fidżi. Na mocy art. 8 Umowy z Kotonu z władzami Fidżi prowadzony będzie pogłębiony dialog polityczny, aby zapewnić przestrzeganie praw człowieka, przywrócenie demokracji oraz przestrzeganie rządów prawa.

Jeżeli realizacja zobowiązań przez rząd tymczasowy zostanie spowolniona, zatrzymana lub ulegnie uwstecznieniu, UE zastrzega sobie prawo do dostosowania właściwych środków.

UE podkreśla, że przywileje, które przyznano Fidżi w ramach współpracy z UE zależą od przestrzegania zasadniczych elementów Umowy z Kotonu oraz wartości, o których mowa w Instrumencie współpracy na rzecz rozwoju. Aby przekonać Unię o całkowitej gotowości rządu tymczasowego do realizacji podjętych zobowiązań, konieczne jest dokonanie jak najwcześniejszego, znacznego postępu w realizacji uzgodnionych zobowiązań.

Z poważaniem,

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

W imieniu Komisji

W imieniu Rady

ZAŁĄCZNIK DO ZAŁĄCZNIKA

ZOBOWIĄZANIA UZGODNIONE Z REPUBLIKĄ WYSP FIDŻI

A. Poszanowanie zasad demokratycznych

Zobowiązanie nr 1

W ciągu 24 miesięcy od 1 marca 2007 r. odbędą się wolne i sprawiedliwe wybory parlamentarne, które zostaną poddane ocenie przeprowadzonej przez niezależnych obserwatorów wyznaczonych przez sekretariat Forum Wysp Pacyfiku. Proces przygotowywania i sposób przeprowadzenia wyborów będą wspólnie monitorowane, dostosowywane i korygowane w miarę potrzeb na podstawie wspólnie zaakceptowanych standardów. W związku z tym:

- do dnia 30 czerwca 2007 r. rząd tymczasowy przyjmie harmonogram, wyznaczający daty ukończenia poszczególnych etapów przygotowania nowych wyborów parlamentarnych;
- w harmonogramie zostanie określone, kiedy zostanie przeprowadzony spis ludności, zmiana granic okręgów wyborczych i reforma systemu wyborczego;
- wyznaczenie granic okręgów wyborczych i reforma systemu wyborczego zostaną przeprowadzone zgodnie z konstytucją Fidżi;
- zostaną podjęte działania w celu zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania komisji wyborczej, w tym mianowanie Inspektora ds. wyborów do dnia 30 września 2007 r. zgodnie z konstytucją Fidżi;
- mianowanie wiceprezydenta odbędzie się zgodnie z konstytucją Fidżi;

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy, podejmując ważne inicjatywy prawne, podatkowe i inne oraz wprowadzając zmiany, weźmie pod uwagę wyniki konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim oraz wszystkimi innymi stronami zainteresowanymi.

B. Rządy prawa

Zobowiązanie nr 1

Rząd tymczasowy doloży wszelkich starań, aby uniemożliwić składanie przez służby bezpieczeństwa oświadczeń, mających na celu zastraszenie.

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy będzie przestrzegał konstytucji z 1997 r. oraz zagwarantuje możliwość normalnego i niezależnego funkcjonowania organów konstytucyjnych takich jak: Komisja Fidżi ds. praw człowieka, Komisja ds. służby publicznej, Komisja ds. biur konstytucyjnych. Zachowana zostanie w zasadniczym stopniu niezależność i możliwość funkcjonowania Wielkiej Rady Wodków.

Zobowiązanie nr 3

Niezależność sądów będzie w pełni poszanowana, będą one mogły swobodnie pracować, a ich orzeczenia będą przestrzegane przez wszystkie strony, a w szczególności:

- rząd tymczasowy zobowiązuje się, że trybunał o którym mowa w sekcji 138 ust. 3 konstytucji zostanie powołany do dnia 15 lipca 2007 r.;
- każda nominacja lub odwołanie sędziego będzie odtąd przeprowadzana przy pełnym poszanowaniu postanowień konstytucji i zasad proceduralnych.
- Nie będą miały miejsca w żadnej formie przypadki ingerencji wojska i policji lub rządu tymczasowego w funkcjonowanie sądów, a prawnicy będą w pełni szanowani.

Zobowiązanie nr 4

Wszystkie postępowania karne związane z korupcją będą prowadzone poprzez właściwe organy sądowe, a inne instytucje, które mogą zostać powołane do badania rzekomych przypadków korupcji, będą działały w zakresie wyznaczonym w konstytucji.

C. Prawa człowieka i podstawowe wolności

Zobowiązanie nr 1

Rząd tymczasowy podejmie wszelkie niezbędne działania, aby zagwarantować, że wszystkie doniesienia o przypadkach łamania praw człowieka są badane lub rozpatrywane zgodnie z różnymi procedurami i na różnych forach, na podstawie przepisów obowiązujących na wyspach Fidzi.

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy ma zamiar znieść zarządzenia w sprawie sytuacji nadzwyczajnej w maju 2007 r., pod warunkiem że nie dojdzie do przypadków zagrożenia bezpieczeństwa narodowego, porządku publicznego i bezpieczeństwa.

Zobowiązanie nr 3

Rząd tymczasowy jest zobowiązany umożliwić Komisji Fidzi ds. praw człowieka funkcjonowanie w pełni niezależne i zgodne z konstytucją.

Zobowiązanie nr 4

Wolność słowa i wolność mediów we wszystkich formach będą w pełni szanowane, zgodnie z postanowieniami konstytucji.

D. Zobowiązania dotyczące dalszego rozwoju sytuacji

Zobowiązanie nr 1

Rząd tymczasowy zobowiązuje się prowadzić regularny dialog umożliwiający sprawdzenie, czy ma miejsce dalszy postęp oraz przyznaje władzom/przedstawicielom UE i WE pełen dostęp do informacji dotyczących wszelkich kwestii związanych z prawami człowieka, pokojowym przywróceniem demokracji i rządów prawa na Fidzi.

Zobowiązanie nr 2

Rząd tymczasowy będzie w pełni współpracował z delegacjami, które UE i WE mogą wysłać na Fidżi w celu oceny i monitorowania postępów.

Zobowiązanie nr 3

Począwszy od dnia 30 czerwca 2007 r., co trzy (3) miesiące, rząd tymczasowy będzie wysyłał sprawozdania dotyczące postępów w przestrzeganiu zasadniczych elementów określonych w Umowie z Kotonu oraz realizacji niniejszych zobowiązań.

Niniejszym odnotowuje się, że niektóre problemy można skutecznie rozwiązać jedynie poprzez pragmatyczne podejście, które uwzględnia obecną sytuację i koncentruje się na przyszłości.